

21.3.2024

Kansallinen ohjelma demokratian ja osallistumisen edistämiseksi

Kansallinen ohjelma demokratian ja osallistumisen edistämiseksi

- Hallitusohjelmassa linjataan, että hallitus valmistelee ja toimeenpanee kansallisen ohjelman demokratian ja osallistumisen edistämiseksi (=Demokratiaohjelma).
- **Eriyisenä tavoitteena on äänestysaktiivisuuden edistäminen sekä lasten ja nuorten osallisuuden vahvistaminen.**
- Lisäksi ohjelmalla on tarkoitus
  - kehittää demokratia- ja ihmisoikeuskasvatuksen hyviä käytäntöjä;
  - vahvistaa hyvän keskustelun ja mielipiteen vaihtamisen kulttuuria yhteiskunnassa jo lapsesta lähtien perustuslaillinen sanan- ja mielipiteenvapaus turvaten;
  - edistää nuorten osallisuutta ja alueellista yhdenvertaisuutta muun muassa vahvistamalla nuorisovaltuustojen asemaa kunnissa ja hyvinvointialueilla
  - paikalliseen kansanvaltaan turvautuen hallitus vauhdittaa hallittua kehitystä kohti luovempaa ja dynaamisempaa paikallishallintoa ja varmistaa lähidemokratian toteutumisen.

Valmistelu ja aikataulu

- OM asetti 11/2023 poikkihallinnollisen virkamiestyöryhmän valmistelevaan demokraatiaohjelmaa ja koordinoimaan sen toimeenpanoa. Puheenjohtajuus on jaettu (OM, OKM).
- Luonnos valtioneuvoston periaatepäätökseksi valmistellaan kevään 2024 aikana.
- Sidosryhmäkuulemiset helmi-maaliskuussa, lausuntokierros & nuorten kuulemiset touko-elokuussa 2024.
- Valtioneuvoston yleisistunto syksyllä 2024, ohjelman toimeenpano 2024–2027.
- Hankkeen tiedot [valtioneuvoston Hankerekisterissä](#)

Alustavia tavoitelinjauksia lasten ja nuorten osallisuudesta (luonnos)

- **Tavoitelinjaus 3:** Edistämme nuorten osallisuutta ja alueellista yhdenvertaisuutta vahvistamalla nuoria edustavien toimielinten asemaa ja lisäämällä niiden inklusiivisuutta.
- **Tavoitelinjaus 4:** Vahvistamme ministeriöiden ja muiden viranomaisten sitoutumista lasten ja nuorten systemaattiseen kuulemiseen sekä osaamista lapsi- ja nuoriystävällisen osallistumisen ja kuulemisen järjestämiseksi osana valmistelu- ja päätöksentekoprosesseja.
- **Tavoitelinjaus 5:** Kehitämme osallistumis- ja kuulemistoimien systemaattista vaikuttavuuden arviointia, mittaamista ja seurantaa sekä tuloksista viestimistä eri väestöryhmät huomioon ottaen.
- **Tavoitelinjaus 6:** Kokeilemme ja kehitämme monikanavaisia osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksia eri väestöryhmien, erityisesti lasten ja nuorten erilaiset osallistumisen edellytykset huomioon ottaen.

Kiitos!

